

Aangepaste of nieuwe vragen op de website:

Wijk-B

- *Waarom is er nog extra onderzoek nodig om een keuze te maken tussen Bovenkerk en Broederkerk?*
- *Wie maakten deel uit van de onderzoekscommissie voor de Bovenkerk-Broederkerk en wat hebben zij gedaan?*
- *Wat waren de bevindingen van de Onderzoekscommissie Bovenkerk-Broederkerk?*
- *Waarom geen nader onderzoek naar creatieve varianten van Kazerne en ruimten binnen de Bovenkerk?*
- *Waarom kiest de AK niet voor de goedkoopste variant?*
- *Moeten we er niet alles aan doen om de kerkelijke functie van de Bovenkerk als dé kerk van Kampen te behouden?*
- *Wat als de mogelijk voor de Broederkerk geïnteresseerde gemeente over enige tijd toch de Broederkerk zou willen kopen?*
- *Is de kerkzaal van de Broederkerk niet te klein voor wijk-B?*
- *Hoe veel diensten kunnen er nog in de Bovenkerk worden gehouden?*
- *Hoe gaat het met de Jeugddiensten als de Bovenkerk wordt vervreemd?*
- *Moeten alle verenigingsactiviteiten straks in het Broederhuis plaatsvinden en dus niet meer in Rehoboth?*
- *Krijgen de verhuuractiviteiten in het Broederhuis voorrang boven de activiteiten van de gemeente?*
- *Wordt er bij keuze voor de Broederkerk voor wijkgemeente-B gedacht aan ruimten voor de kinder- en jeugdclubs waar zij kunnen knutselen (nu Rehoboth) en gezellig bij elkaar komen (nu Halte)?*
- *Is er gedacht aan de ruimte die nodig is voor het parkeren van fietsen rond de Broederkerk? Is het mogelijk gebruik te maken van de voormalige inpandige fietsenstalling?*
- *Is het niet beter dat wijkgemeente-B een zelfstandige gemeente wordt? Samenwerking met de Gereformeerde kerk is dan niet nodig en wijk-B is financieel draagkrachtig genoeg om een historisch gebouw te kunnen betalen.*

Vragen met uitwerking

Waarom is er nog extra onderzoek nodig om een keuze te maken tussen Bovenkerk en Broederkerk?

Doel was om afgelopen december 2015 als Hervormde Gemeente en Gereformeerde Kerk een besluit te nemen over alle gebouwen op basis van de informatie die er gedurende het jaar 2015 was verzameld. Belangrijk uitgangspunt in dit proces was dat elk van de nieuwe wijkgemeenten een zo passend mogelijk gebouw zou krijgen, waarin het gemeentelven gestalte kan krijgen en de wijk zich kan ontwikkelen. Dit wel binnen mogelijkheden en randvoorwaarden zoals door de algemene kerkenraden en colleges van kerkrentmeesters geformuleerd zijn.

Bij de keuze van het wijkgebouw voor wijkgemeente B is toen echter een voorbehoud gemaakt. Er is gekozen voor de Broederkerk als wijkkerk, maar ook om deze keuze pas

definitief te maken nadat een nader onderzoek zou worden gedaan 'naar de mogelijkheden om en de condities waaronder de Bovenkerk als 'Kerk voor de stad' én als vaste wijkkerk voor wijk B kan functioneren en dat te vergelijken met de mogelijkheden om en de condities waaronder de Broederkerk als vaste wijkkerk voor wijk B kan functioneren'. Dit omdat over een aantal aspecten nog onduidelijkheid bestond en het de verwachting was dat met het voeren van een aantal gesprekken met derden de mogelijkheden voor zaalruimte, exploitatie en vervreemding voor beide gebouwen duidelijker zouden worden, en daardoor een beter gefundeerd besluit zou kunnen worden genomen.

Wie maakten deel uit van de onderzoekscommissie voor de Bovenkerk-Broederkerk en wat hebben zij gedaan?

In januari 2015 is door de Hervormde Algemene Kerkenraad een onderzoeksopdracht geformuleerd (**zie pagina kerkgebouwen**) en een onderzoekscommissie gevormd om dit onderzoek uit te voeren. Deze commissie bestond uit de leden Dick Berghorst, Piet Dijkstra, Bert Flentge en Henk Selles. Aan de commissie nam ook deel Wim Oosterom uit Amersfoort als extern deskundige en voorzitter.

De onderzoekscommissie heeft veel gesprekken gevoerd met allerlei belanghebbenden rondom de beide kerken: gemeente en provincie, culturele instellingen als musea en de Stadsgehoorzaal, andere kerkgenootschappen die mogelijk geïnteresseerd zouden zijn, vastgoedpartijen en ondernemers in verband met realisatie van zaalruimte, en de stichtingen Rehoboth en Behoud Bovenkerk in verband met mogelijke financiering. Zij hebben zich hierbij gericht op de beantwoording van drie vragen: aanwezigheid en financiering van extra zaalruimte in of nabij de Bovenkerk, de verkoopbaarheid van beide gebouwen en de verwachtingen ten aanzien van de exploitatiemogelijkheden. Veel energie heeft de commissie gestoken in het onderzoeken van de mogelijkheden van extra zaalruimte bij de Bovenkerk. Uitgangspunt hierbij waren de wensen die wijkgemeente B verwoord had in hun rapportage over de voorkeur van de wijk.

Deze werkgroep heeft haar werkzaamheden afgerond en een eindrapportage opgesteld (**zie pagina kerkgebouwen**).

Wat waren de bevindingen van de Onderzoekscommissie Bovenkerk-Broederkerk?

De onderzoekscommissie heeft zich gericht op de beantwoording van drie vragen: aanwezigheid en financiering van extra zaalruimte in of nabij de Bovenkerk, de verkoopbaarheid van beide gebouwen en de verwachtingen ten aanzien van de exploitatiemogelijkheden.

Veel energie heeft de commissie gestoken in het onderzoeken van de mogelijkheden van extra zaalruimte bij de Bovenkerk. Uitgangspunt hierbij waren de wensen die wijkgemeente B verwoord had in hun rapportage over de voorkeur van de wijk. In deze rapportage gaf de wijk aan dat de Bovenkerk alleen geschikt zou zijn voor gebruik door de wijk als extra zaalruimte gerealiseerd zou kunnen worden, zowel voor de oppas- en kindernevendienst op zondag als voor de catechese en andere activiteiten door de week. Omdat de gebouwen van de Theologische Universiteit rondom de Bovenkerk leeg zijn gekomen, heeft de commissie de mogelijkheden hiervoor onderzocht. De locatie Muntplein 6 leek hiervoor het meest aangewezen, omdat hier een deel van het grote complex kon worden geïsoleerd, er samenwerking mogelijk was met een uitvaartondernemer en stichting Rehoboth positief

stond ten aanzien van participatie. Na verschillende gesprekken te hebben gevoerd en zaken te hebben onderzocht, bleek echter dat deze optie toch niet tot het gewenste resultaat leidde. Het eindresultaat zou 0.8 tot 1 miljoen Euro gaan kosten, waarbij het resultaat dan een nog niet ideale situatie zou zijn van een bovenverdieping met beperkte ruimte. De optie om een deel van de oude kazerne te gebruiken, vraagt grote bouwkundige investeringen en over het complex als geheel wordt al gesproken met andere partijen. De commissie heeft ook gekeken naar de optie om de stookruimte en zoldertjes hierboven en boven de consistorie geschikt te maken. Deze ruimten bij elkaar voldoen echter ook niet aan de wensen van wijk B waardoor dan toch naar andere locaties zou moeten worden uitgeweken voor catechese en vergaderingen van grotere groepen. Er kunnen hierbij ook meer conflicten ontstaan met de intensievere verhuur van de Bovenkerk.

De werkgroep heeft ook verschillende gesprekken gevoerd met mogelijk geïnteresseerde kopers voor de Broederkerk, waarvan er met één kerkgenootschap een aantal gesprekken is gevoerd. Hier blijven echter veel onzekerheden bestaan. De commissie verwacht dat de Broederkerk uiteindelijk beter verkoopbaar is dan de Bovenkerk, maar dit kan vele jaren in beslag nemen en het onderwiel exploiteren van het gebouw zal niet eenvoudig zijn. De mogelijkheden voor verbreding van de exploitatie van de Bovenkerk zijn groter, ook voor buitenkerkelijk gebruik en door buitenkerkelijke vrijwilligers, maar ook dit zal niet vanzelf gaan, zeker als gemeenteleden zich minder verbonden voelen omdat het niet 'hun' wijkgebouw is.

Tenslotte heeft de commissie de verschillende opties ook financieel ingeschat. Hierbij komt de keuze van de Broederkerk voor wijk B er minder gunstig uit dan die van de Bovenkerk. Zeker op de kortere termijn moet rekening worden gehouden met kosten die voor de Bovenkerk gemaakt moeten blijven worden. De commissie doet verschillende aanbevelingen voor de beheerorganisatie en aanvullende exploitatiemogelijkheden van beide gebouwen. De rapportage van de onderzoekscommissie is te vinden op deze website.(kerkgebouwen)

Waarom geen nader onderzoek naar creatieve varianten van Kazerne en ruimten binnen de Bovenkerk?

Uitgangspunt voor de onderzoekscommissie Bovenkerk-Broederkerk waren de wensen die wijkgemeente B verwoord had in hun rapportage over de voorkeur van de wijk. In deze rapportage gaf de wijk aan dat de Bovenkerk alleen geschikt zou zijn voor gebruik door de wijk als extra zaalruimte gerealiseerd zou kunnen worden, zowel voor de oppas- en kindernevendienst op zondag als voor de catechese en andere activiteiten door de week. De meest kansrijke variant om deze zaalruimte te realiseren, waren de gebouwen van de Theologische Universiteit rondom de Bovenkerk die beschikbaar zijn gekomen. Hiervan leek de locatie Muntplein 6 lange tijd veelbelovend, omdat hier een deel van het grote complex kon worden geïsoleerd, er samenwerking mogelijk was met een uitvaartondernemer en stichting Rehoboth positief stond ten aanzien van participatie.

De variant van de oude Kazerne aan de Koornmarkt vraagt om afsplitsing en inrichting een deel van de grote ruimten van dit complex. Dit vergt grote bouwkundige investeringen. Het ligt meer voor de hand dat dit complex als geheel wordt verkocht en hierover wordt ook al gesproken met andere partijen.

De variant om de stookruimte en zoldertjes hierboven en boven de consistorie geschikt te maken is al eerder onderzocht. Los van de behoorlijke investering die ook hiermee is gemoeid, leidt het resultaat wel tot een aantal kleine zaaltjes, maar niet tot een grotere zaal waaraan wijk B haar behoefte heeft uitgesproken voor catechese en vergaderingen van grotere groepen en de kerkenraad. Hiervoor zou dan toch naar andere locaties zou moeten worden uitgeweken. Door intensief gebruik van de zaaltjes in de Bovenkerk zullen er ook meer conflicten ontstaan met de intensievere verhuur van de Bovenkerk.

Je kan natuurlijk onderzoek na onderzoek doen, maar voor de gemeente is het belangrijk dat er een einde komt aan de onduidelijkheid en onzekerheid. Doel van de Algemene Kerkenraden was om in december 2015 ook het besluit voor het gebouw voor wijk B te nemen. Er is toen extra tijd uitgetrokken voor een beperkt nader onderzoek, dat met een maand is verlengd op verzoek van de onderzoekscommissie. Dit onderzoek heeft veel extra informatie opgeleverd om een beter gefundeerd besluit te kunnen nemen. Daarmee was het het moment om een definitieve beslissing te nemen. Ook naar de ander wijken toe zou het niet correct zijn als voor één van de wijken er wel ruimte is om nadere onderzoeken te blijven doen en opnieuw met de gemeente in gesprek te gaan over hun wensen.

Waarom kiest de AK niet voor de goedkoopste variant?

Vraag voor de Algemene Kerkenraden was of de bevindingen van de Onderzoekscommissie Bovenkerk-Broederkerk reden waren om het besluit van december om de Broederkerk toe te wijzen aan wijkgemeente B te herzien. De financiën waren hierbij niet de enige overweging. Het zwaarste heeft het gemeente-zijn van wijkgemeente B gewogen. Het belang dat wijk B, net als de andere wijken, een geschikt gebouw heeft waarin het gemeentelieven volledig tot zijn recht kan komen. Geconcludeerd is dat dat de Broederkerk hiervoor duidelijk beter geschikt is dan de Bovenkerk. De verwachting ten aanzien van de exploitatiekosten bij een keuze van de Bovenkerk (€92.000) zijn lager dan die voor de Broederkerk (€78.000 en uiteindelijk na verkoop €41.000), maar zijn aan de andere kant nauwelijks hoger dan de exploitatiekosten die een historische kerk op dit moment kost (€81.000).

Moeten we er niet alles aan doen om de kerkelijke functie van de Bovenkerk als dé kerk van Kampen te behouden?

Uitgangspunt van het proces van gebouwenkeuze is niet geweest dat een bepaalde kerk behouden zou moeten blijven. Beleidslijn van de Algemene Kerkenraden was om zo passend mogelijke gebouwen voor alle wijken te kiezen, binnen de financiële randvoorwaarden. Natuurlijk is het zeer pijnlijk en moeilijk dat de Bovenkerk haar kerkelijke functie verliest, maar dit zou het ook zijn voor de Broederkerk en is het ook voor de Burgwalkerk en de Noorderkerk. Uiteindelijk zijn we er als gemeente niet om monumenten in stand te houden en gaat er meer uit van een levende gemeente dan van een historisch gebouw. De betrokkenheid op de Bovenkerk zal niet helemaal verdwijnen, door de stichtingsvorm kan de financiële basis onder het gebouw worden verbreed en het gebouw ook breder voor de stad worden ingezet. Hierbij kunnen we missionaire kansen proberen te benutten.

Wat als de mogelijk voor de Broederkerk geïnteresseerde gemeente over enige tijd toch de Broederkerk zou willen kopen?

Theoretisch is deze mogelijkheid er. Met de meest serieus gegadigde partij is nog een extra gesprek gevoerd om deze mogelijkheid in te schatten. Hierover bestond echter nog veel onduidelijkheid. De Algemene Kerkenraden hebben een definitief besluit genomen. Hiermee is de Broederkerk niet meer te koop. Voor de opbouw van wijkgemeente B zou het ook niet goed zijn als er de onzekerheid blijft bestaan dat ze over enkele jaren misschien weer van gebouw zouden moeten veranderen.

Is de kerkzaal van de Broederkerk niet te klein voor wijkgemeente-B?

De laatste twee jaar zijn er wekelijks tellingen gehouden van het aantal kerkgangers in de verschillende wijken. Voor wijkgemeente B worden de morgendiensten gemiddeld door tussen de 700 en 800 mensen bezocht. Bij vier tot zes diensten per jaar zijn er pieken naar 900 bezoekers. In de kerkzaal van de Broederkerk kunnen ca 800 mensen.

Dit betekent dat bijna alle diensten in de Broederkerk passen. Voor bijzondere diensten is er het nadrukkelijke streven de Bovenkerk hiervoor beschikbaar en bruikbaar te houden. Hiermee blijft er dan ook een stukje betrokkenheid met dit gebouw. In geval van een onverwacht groot aantal bezoekers op een bepaalde zondag kan zo nodig de Lemkerzaal via een beamerverbinding worden toegevoegd als kerkzaal.

Opgemerkt is ook wel dat mogelijk een aantal leden van wijkgemeente A naar de Broederkerk blijven gaan, waardoor het aantal kerkgangers zou kunnen toenemen. De verwachting is echter dat dit niet om heel grote aantallen zal gaan, en dat een aantal van deze mensen ook nu al de diensten in de Bovenkerk bijwoont.

Hoe veel diensten kunnen er nog in de Bovenkerk worden gehouden?

Dat is op dit moment nog niet duidelijk. Gedacht wordt in ieder geval aan een aantal bijzondere diensten van wijkgemeente B, waarvan de inschatting op basis van de afgelopen twee jaar is dat het om vier tot zes diensten gaat. Daarnaast zijn er de jeugddiensten. Hierover moet nog nader beleid worden gemaakt (zie ook bij de vraag hierover). Verder zijn er nog mogelijke centrale diensten, zoals de kerstnachtdienst, intrede en afscheidsdiensten of gezamenlijke diensten van alle wijken.

Hoe gaat het met de Jeugddiensten als de Bovenkerk wordt vervreemd?

Dit is op dit moment nog niet duidelijk. Er vindt de komende tijd over de toekomst, doelstelling en invulling van de Jeugddiensten, zowel door de Algemene Kerkenraad als de Jeugddienstcommissie. Overwegingen hierbij zijn of het karakter van de Jeugddiensten niet meer missionair moet worden, of deze ook in de Broederkerk zouden kunnen plaatsvinden of dat de verbondenheid met de Bovenkerk juist essentieel is en of het financieel haalbaar en wenselijk is de Jeugddiensten in de Bovenkerk te blijven houden. Naar verwachting zal hierover na de zomer van 2016 meer duidelijkheid ontstaan.

Moeten alle verenigingsactiviteiten straks in het Broederhuis plaatsvinden en dus niet meer in Rehoboth?

Ja, als wijkgemeente-B uiteindelijk in de Broederkerk terecht zou komen, dan zullen alle verenigingsactiviteiten in dit gebouw plaatsvinden. Het uitgangspunt van het gebouwenbesluit is dat voor elke wijkgemeente een centrale plek heeft waar al haar activiteiten kunnen plaatsvinden, zodat hierdoor de onderlinge samenhang en ontmoeting

zoveel mogelijk tot zijn recht kan komen. Stichting Rehoboth heeft constructief willen meedenken in opties om zaalruimte bij de Bovenkerk te realiseren. Er zal nader overlegd worden hoe Stichting Rehoboth richting de Hervormde gemeente wil omgaan met de ontstane situatie.

Krijgen de verhuuractiviteiten in het Broederhuis voorrang boven de activiteiten van de gemeente?

Primair zijn de Broederkerk en het Broederhuis de thuisplek van wijkgemeente B. Haar activiteiten hebben daarmee voorrang. Dit gezegd hebbend is het ook zo dat de kosten van de historische Broederkerk aanzienlijk zijn en dat verhuurinkomsten zeer welkom, zelfs noodzakelijk, zijn om de exploitatie van dit gebouw rond te kunnen krijgen. Op een zo reëel mogelijke manier zal moeten worden geprobeerd beide elementen met elkaar in balans te houden. Creativiteit en een stukje ondernemingszin is hierbij ook in de toekomst gewenst.

Wordt er bij keuze voor de Broederkerk voor wijkgemeente-B gedacht aan ruimten voor de kinder- en jeugdclubs waar zij kunnen knutselen (nu Rehoboth) en gezellig bij elkaar komen (nu Halte)?

Dit is inderdaad een punt van aandacht. Gegeven het onderzoek dat nog volgt is hieraan nog geen verdere uitwerking gegeven. Het vierde besluit lid 2 geeft aan dat er indien nodig budget is voor eventuele aanvullende wensen. Dit biedt eventueel mogelijkheden voor realisatie van ruimten voor kinder- en jeugdclubs boven de entree van de Broederkerk. Mogelijk kan de Stichting Rehoboth hierbij ook iets betekenen.

Is er gedacht aan de ruimte die nodig is voor het parkeren van fietsen rond de Broederkerk? Is het mogelijk gebruik te maken van de voormalige inpandige fietsenstalling?

Over deze details is op dit moment nog niet nagedacht. Het is zeker een punt van aandacht dat zal worden meegenomen. Zodra meer bekend is, zal dit worden gecommuniceerd.

Is het niet beter dat wijkgemeente-B een zelfstandige gemeente wordt? Samenwerking met de Gereformeerde kerk is dan niet nodig en wijk-B is financieel draagkrachtig genoeg om een historisch gebouw te kunnen betalen.

Uitgangspunt van het hervormde proces van herindeling van de wijkgemeenten is altijd geweest dat we elkaar willen vasthouden en dat we dit dus gezamenlijk doen. Dat is ook een heel hervormde gedachte, waarbij niet wordt uitgegaan van afscheiden, maar van vasthouden en vernieuwen van binnenuit binnen een brede volkskerk. Binnen de AK is heel duidelijk uitgesproken dat we dit uitgangspunt willen vasthouden en dat we alleen vanuit het geheel van hervormd Kampen willen samenwerken en samengaan met gereformeerd Kampen. Hierbij moet er nadrukkelijk ruimte zijn voor elke wijk om volgens haar eigen identiteit wijkgemeente te kunnen zijn, maar eveneens geestelijke herkenning van elkaar als gemeente van Christus en vandaar uit ook solidariteit met elkaar.

Financieel bezien is het niet zo dat wijk-B veel krachtiger is dan de andere wijkgemeenten. Met 1800 leden is de wijk kleiner dan de beide andere samengestelde wijken (A-Westerkerk 3000 en Protestantse Wijkgemeente in wording 3500) terwijl het geefgedrag grofweg vergelijkbaar is. Een historisch kerkgebouw is grofweg twee keer zo duur dan een jong kerkgebouw. De kosten hiervan worden nu mede gedragen door de andere wijken vanuit de afgesproken solidariteit.

